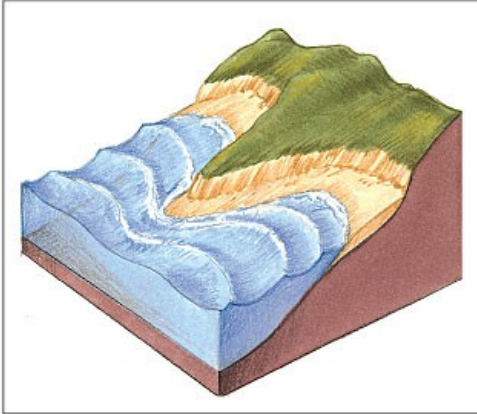

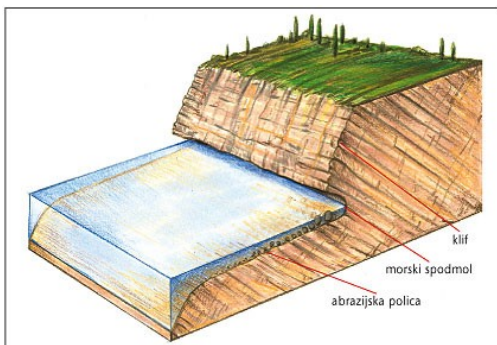
OBLANI RELIEF

- Vzroki za nastanek morske erozije in akumulacije
 - **Morska erozija ali abrazija:** je prevladujoč proces tam kjer je močnejše odnašanje (tam se obala razdira in krči)
 - **Morska akumulacija:** je prevladujoč proces tam kjer je močnejše nanašanje (tam se obala gradi in širi)

Delovanje morske erozije in akumulacije na rtih in zalivih

- Klifi in njihov razvoj
 - **Klifi** (nastajajo z abrazijo na obalnih pobočjih): strma ali včasih tudi navpično dvigajoča se pobočja
 - **Morski spodmol:** včasih nastane ko morski valovi spodjedajo klif v spodnjem delu
 - **Abrazijska polica:** zgornji deli klifa se zaradi gravitacije rušijo na tej abrazijski polici pa se to gradivo kopiči (udarna moč valov pa to gradivo vedno bolj manjša)

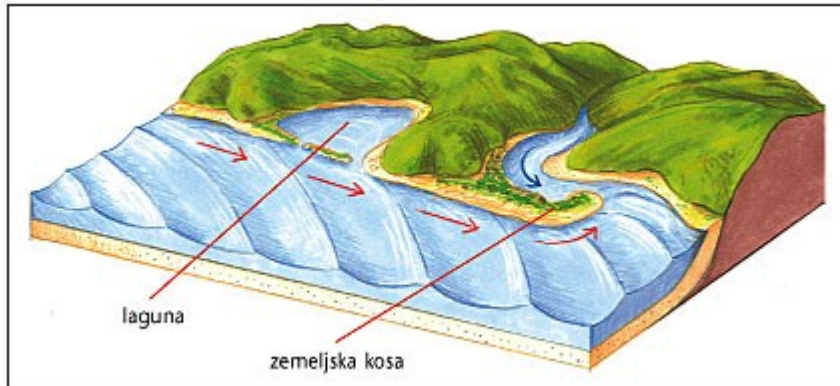

Klif in abrazijska polica

Klif v Južni Afriki

- Nastanek nekaterih značilnih akumulacijskih oblik
 - **Zemeljske kose:** Nastanejo tam kjer vzporedno z obalo teče obalni tok, pod nagnjenim kotom pa v približno isto smer pihajo vetrovi iz morja.
 - **Lagune:** posebne plitvine ki nastanejo za zemeljskimi kosi
 - **Obalna sipina:** vlečejo se vzporedno z obalno črto. Ne gre za morsko akumulacijo, vendar za vetrno.

Nastanek zemeljskih kos in lagun

Zemeljska kosa na Peloponezu(Grčija)

Obalne sipine ob irski obali

- Tipi obal in njihov pomen za človeka

V osnovi ločimo dva tipa obal:

- **Visoke ali abrazijske obale**
- **Nizke ali akumulacijske**

Posebni tipi obal:

- **Dalmatinski tip:**(poteka vzporedno s slemenitvijo oz. geološko zgradbo bližnjega kopna)
 - ❖ Sestavlja ga vrsta podolžnih otokov in polotokov, vmes pa so morski prelivni in zalivi
 - ❖ Najznačilnejši tip v bližnji Dalmaciji
 - ❖ Ni najprimernejši za plovbo, kot nalašč pa je za jadrnanje in razvoj turizma

- **Riaški tip:**(poteka prečno na slemenitev oz. geološko zgradbo)
 - ❖ Gre za spodnje dele nekdanjih vrezanih rečnih dolin, ki jih je zalilo morje
 - ❖ Primer riaškega tipa: jugozahodna Irska, zahodne obale Male Azije, tudi Slovenija je s svojimi iztegnjenimi polotoki, nekakšen tip riaške obale.
 - ❖ Obale so primerne za plovbo in razvoj turizma.

- **Fjordski tip:**(značilen za območja nekdanje poledenitve)
 - ❖ V primerjavi z riasi so globji in imajo bolj strma in navpična pobočja.
 - ❖ Primer fjordskega tipa: Grenlandija, zahodna Kanada

- **Estuarijski ali lijakasti tip:**(obale sestavljajo ustja rečnih dolin, ki se lijakasto razpirajo proti morju)
 - ❖ V primerjavi z riasi so estuariji bolj plitvi(za velike ladje so plovni le v času plime) in imajo manj strme bregove
 - ❖ Primer estuarijskega tipa obale: atlantske obale Francije, Hamburg, London.

- **Lagunski tip:**(nastane tam, kjer zemeljske kose ali nizi podolgovatih peščenih otokov zapirajo podolžne zalive)
 - ❖ Primer lagunskega tipa: okolica Benetk, kos na južnih obalah Baltskega morja, takšne obale so značilne tudi za ZDA.
 - ❖ Takšen tip ni ravno primeren za veliko plovo.

- **Deltasti tip:**(nastane tam, kjer so rečne delte)
 - ❖ Primer deltastega tipa: delta Donave v Romuniji, delta Nila..
 - ❖ Zanimiva so le za turizem, gradnja pristanišč je tam nemogoča

- **Koralni tip:**(ne nastane zaradi delovanja morja, ampak iz ogrodij koral)
 - ❖ **ATOLI:** posebna vrsta koralnih otokov(nekakšni obroči iz podolgovatih koralnih otokov, sredi katerih je laguna)
 - ❖ Koralni tip obale postaja pravi raj za turiste.

Veliki koralni greben v Avstraliji